

EIROPAS PARLAMENTS

2004

2009

Juridiskā komiteja

PAGaidu
2003/0168(COD)

2004. gada 11. novembris

***I

ZIŅOJUMA PROJEKTS

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par ārpuslīguma saistībām piemērojamiem likumiem ("Roma II")
(COM(2003)0427 – C5-0338/2003 – 2003/0168(COD))

Juridiskā komiteja

Referente: *Diana Wallis*

Procedūru simboli

- * Konsultācijas procedūra
Nodoto balsu vairākums
- **I Sadarbības procedūra (pirmais lasījums)
Nodoto balsu vairākums
- **II Sadarbības procedūra (otrais lasījums)
Nodoto balsu vairākums kopīga viedokļa pieņemšanai
Parlamenta locekļu absolūtais vairākums kopīgā viedokļa noraidīšanai vai izmaiņām
- *** Piekrišanas procedūra
Parlamenta locekļu absolūtais vairākums, izņemot gadījumus, kas nosaukti Eiropas Kopienas Līguma 105.,107.,161.un 300. pantos un Eiropas Savienības Dibināšanas Līguma 7. pantā
- ***I Koplēmumu pieņemšanas procedūra (pirmais lasījums)
Nodoto balsu vairākums
- ***II Koplēmumu pieņemšanas procedūra (otrais lasījums)
Nodoto balsu vairākums kopīga viedokļa pieņemšanai
Parlamenta locekļu absolūtais vairākums kopīgā viedokļa noraidīšanai vai izmaiņām
- ***III Koplēmumu pieņemšanas procedūra (trešais lasījums)
Nodoto balsu vairākums kopīga projekta pieņemšanai

(Informācijas par procedūru pamatā ir Komisijas ieteiktais tiesiskais pamatojums)

Grozījumu priekšlikumi likumdošanas tekstos

Parlamentā pieņemtie grozījumi tiek izcelti, rakstot ar ***treknraksta un slīpraksta*** burtiem. Ja teksta daļas rakstītas *parastiem un slīpraksta* burtiem, tā ir norāde attiecīgajiem tehniskajiem dienestiem uz sekojošajām likumdošanas tekstu daļām, kurās, sagatavojot galīgo teksta variantu, ir ieteicama korekcija (piemēram, teksta daļas, kuras kādā valodas formulējumā acīmredzot ir kļūdainas vai trūkst). Šiem korekcijas ieteikumiem nepieciešama attiecīgo tehnisko dienestu piekrišana.

CONTENTS

	Page
EIROPAS PARLAMENTA LIKUMDOŠANAS REZOLŪCIJAS PROJEKTS	5
PAMATOJUMA IZKLĀSTS	29
OPINION OF THE COMMITTEE ON CIVIL LIBERTIES, JUSTICE AND HOME AFFAIRS.....	
OPINION OF THE COMMITTEE ON	

EIROPAS PARLAMENTA LIKUMDOŠANAS REZOLŪCIJAS PROJEKTS

Par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par ārpuslīguma saistībām piemērojamiem likumiem ("Roma II")
(COM(2003)0427 – C5-0338/2003 – 2003/0168(COD))

(Koplēmuma pieņemšanas procedūra: pirmais lasījums)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei, COM(2003)0427)¹,
  - ņemot vērā EK dibināšanas līguma 251. panta 2. punktu un 61 panta c) punktu, saskaņā ar kuriem Komisija iesniedza priekšlikumu Parlamentam (C5-0338/2003),
  - ņemot vērā tā Kārtības ruļļa 51. noteikumu,
  - ņemot vērā Juridiskās komitejas ziņojumu un, Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas un .....komitejas atzinumus (A6-0000/2004),
1. Apstiprina Komisijas priekšlikumu ar grozījumiem;
  2. Aicina Komisiju virzīt jautājumu uz Parlamentu vēlreiz, ja tas vēlas būtiski grozīt priekšlikumu vai aizvietot to ar citu tekstu;
  3. Uzdod savam prezidentam virzīt komitejas ziņojumu uz Padomi un Komisiju.

Komisijas ierosinātais teksts

Parlamenta grozījumi

Grozījums Nr. 1 5. apsvēruma

(5) Regulas darbības sfēra ir jānosaka tādā veidā, kas ir saskaņā ar Regulu (EK) No 44/2001 un **1980. gada Romas Konvenciju**.

(5) Šīs Regulas darbības sfēra un noteikumi ir jānosaka tādā veidā, kas ir saskaņā ar Padomes 2000. gada 20. decembra Regulu (EK) No 44/2001 par jurisdikciju un par nolēmumu civilajās un komerciālajās lietās atzīšanu un realizēšanu un **Regulu (EK) No... par likumu, kas piemērojams līgumsaistībām ("Roma I")**.

Pamatojums

¹ OJ C... / Not yet published in OJ.

Ir pats par sevi saprotams, ka regulai ir jābūt saskaņotai ne tikai ar 1980. gada Romas Konvenciju, kas paliks spēkā, pateicoties tam, ka Dānija nepiedalās Regulas pieņemšanā, bet arī ar jauno regulu, kas radīsies Roma I projekta rezultātā.

Grozījums Nr. 2
5.a apsvērums (jauns)

(5a) Rūpes par Kopienas likumu saskaņu prasa, lai šī regula neierobežotu noteikumus, kas ir saistīti vai var ietekmēt pašreizējos likumus, kuri ietverti sekundāro tiesību aktu instrumentos citās regulās, piemēram, konfliktu noteikumos speciālās lietās, Kopienas izcelsmes primāros obligātos noteikumos un specifiskos iekšējā tirgus principos. Rezultātā šai regulai ir jāveicina iekšējā tirgus pienācīga darbība, īpaši preču un pakalpojumu brīva kustība.

Pamatojums

Šis grozījums, kas pamatojas uz Komisijas 19. apsvēruma formulējumu, ir jālasa kopā ar 1. panta grozījumu (materiālā joma, kas būtu jālasa kā "substantīvā joma"). Ir būtiski, lai šīs regulas noteikumi netraucētu iekšējā tirgus pienācīgai darbībai.

Grozījums Nr. 3
7. apsvērums

(7) lex loci delicti commissi princips ir pamata risinājums ārpuslīguma saistībām gandrīz visās dalībvalstīs, bet šī principa praktiskā piemērošana, kad lietas sastāvā esošie faktori ir izklaidēti pa vairākām valstīm, tiek izskatīta atšķirīgi. Šī situācija izraisa likuma nenoteiktības.

(7) Ir vajadzīgi konfliktu noteikumi, kas ir tik vienveidīgi, cik iespējams, visās dalībvalstīs, lai samazinātu likuma nenoteiktību. Taču prasībai pēc juridiskas noteiktības ir vienmēr jābūt pakļautai primārajai vajadzībai taisnīgi izlemt katru individuālo lietu, un tādēļ tiesām ir vajadzīga zināma rīcības brīvība.

Pamatojums

Tā kā principa lex loci delicti commissi izvēle par pamata risinājumu ir šķietami pievilcīga, noteikumos ir jāiestrādā lielāka elastība, lai ļautu tiesām pienācīgi novērtēt individuālas

lietas.

Grozījums Nr. 4

8. apsvēruma

(8) ***Vienveidīgam likumam*** ir jākalpo tiesas spriedumu paredzamības paaugstināšanai un jānodrošina saprātīgs līdzsvars starp tās personas interesēm, pret kuru ierosināta prasība par atbildību, un personu, kura cietusi zaudējumus. ***Saistība ar valsti, kurā radušies tiešie zaudējumi (lex loci delicti commissi,) ļauj panākt godīgu līdzsvaru starp tās personas interesēm, kas rada kaitējumu, un tās personas interesēm, kura cieš kaitējumu, un arī atspoguļo mūsdienu pieeju civiltiesiskajai atbildībai un stingras atbildības sistēmu attīstību.***

(8) ***Šai regulai*** ir jākalpo tiesas spriedumu paredzamības paaugstināšanai un jānodrošina saprātīgs līdzsvars starp tās personas interesēm, pret kuru ierosināta prasība par atbildību, un personu, kura cietusi zaudējumus.

Pamatojums

Skatīt pamatojumu 7. apsvēruma grozījumam. Nav skaidrs, ko nozīmē “mūsdienu pieeja civiltiesiskajai atbildībai”. Tāpat nešķiet, ka ir vajadzīga norāde uz stingras atbildības sistēmām.

Grozījums Nr. 5

9. apsvēruma

(9) ***Specifiski likumi būtu jāpieņem īpašiem deliktiem, kuriem vispārējais likums neļauj sasniegt saprātīgu līdzsvaru starp pretējām interesēm..***

Svītrots

Pamatojums

Šis apsvēruma ir nepieciešams saistībā ar šeit pieņemto jauno pieeju.

Grozījums Nr. 6

9.a apsvēruma (jauns)

(9a) Apsverot jautājumu par piemērojamo likumu, ir jāpievērš uzmanība nepieciešamībai nodrošināt patērētāju aizsardzības augstu līmeni

Grozījums Nr. 7
10. apsvērums

(10) Attiecībā uz produkta drošumatbildību konflikta likuma mērķiem ir jābūt mūsdienu augsto tehnoloģiju sabiedrībai piemītošo risku godīgai sadalīšanai, patērētāju veselības aizsardzībai, inovāciju stimulēšanai, netraucētas konkurences nodrošināšanai un tirdzniecības veicināšanai. Saskaņofība ar tās vietas likumu, kur atrodas zaudējumus cietušās personas dzīvesvieta, kopā ar paredzamības klauzulu ļauj rast līdzsvarotu risinājumu, kas atbilst šiem mērķiem.

Svītrots

Pamatojums

Tiek uzskatīts, ka vispārējie likumi var lieliski nodrošināt produktu drošumatbildības lietas

Grozījums Nr. 8
11. apsvērums

(11) Negodīgas konkurences lietās konflikta likumam ir jāaizsargā konkurenti, patērētāji un sabiedrība vispār un jānodrošina tirgus ekonomikas pienācīga darbība. Saistība ar attiecīgā tirgus valsts likumu parasti apmierina šos mērķus, taču specifiskos apstākļos varētu tikt piemēroti citi likumi.

Svītrots

Pamatojums

Tiek uzskatīts, ka vispārējie likumi var lieliski nodrošināt lietas par negodīgu konkurenci.

Turklāt nav skaidrs, uz ko tieši attiecas „negodīgas konkurences lietas”. Ja tiktu uzskatīts, ka ir nepieciešams speciāls likums ”negodīgas konkurences lietām”, regulā būtu jāiekļauj definīcijas klauzula.

Grozījums Nr. 9
12. apsvērums

(12) Ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu un Eiropas Padomes Konvenciju par cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzību, konflikta risinājumam ir jārod saprātīgs līdzsvars attiecībā uz privātuma pārkāpumiem un personības tiesībām. Cieņa pret pamatprincipiem, kas ir spēkā dalībvalstīs attiecībā uz preses brīvību, ir jānodrošina ar specifisku aizsardzības klauzulu.

(12) Ir vajadzīgs īpašs likums par privātuma pārkāpumiem un personības tiesībām, īpaši ņemot vērā plašsaziņas līdzekļu lomu sabiedrībā un ievērojot Eiropas Kopienu Tiesas praksi¹. Īpaši, ciešākai saistībai ar konkrēto valsti vajadzētu pastāvēt, ņemot vērā tādus faktorus kā valsti, uz kuru publikācija vai raidījums ir galvenokārt vērsts, vai publikācijas vai raidījuma valodu, vai tirgus, vai auditorijas lielumu konkrētajā valstī kā daļu no kopējā tirgus vai auditorijas lieluma. Līdzīgi apsvērumi būtu piemērojami attiecībā uz Interneta publikācijām.

¹ Lieta C-68/93 Fiona Shevill and Others. [1995] ECR I-415.

Pamatojums

Sk. pamatojumu 6. panta grozījumam.

Grozījums Nr. 10
13. apsvērums

(13) Attiecībā uz vides pārkāpumiem Līguma 174. pants, kas nosaka augsta līmeņa aizsardzības nepieciešamību, pamatojoties uz piesardzības principu un principu, ka jāveic preventīva darbība, uz korektīvas darbības prioritāti uz vietas un principu, ka piesārņotājs maksā, pilnībā attaisno diskriminācijas principa izmantošanu par labu personai, kas cietusi zaudējumus.

Svītrots

Pamatojums

Tiek uzskatīts, ka vispārējie likumi ir lieliski piemēroti lietām par vides pārkāpumiem. Turklāt nav skaidrs, ko nozīmē "vides pārkāpumi", un šai regulai būtu jānosaka tikai, kāds likums būtu piemērojams, nevis materiālais likums par vides atbildību. Ja gadījumā tiktu uzskatīts, ka ir nepieciešams īpašs likums par „vides pārkāpumiem”, būtu jāiekļauj definīcijas klauzula.

Grozījums Nr. 11

14. apsvērums

(14) Attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesību **pārkāpumiem** būtu jā saglabā vispāratzītais princips *lex loci protectionis*. Šīs regulas mērķiem intelektuālā īpašuma termins **nozīmē** autortiesības, saistītās tiesības, *sui generis* tiesības datu bāzu aizsardzībai un industriālā īpašuma tiesības.

(14). Attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesību **pārkāpumiem** būtu jā saglabā vispāratzītais princips *lex loci protectionis*. **Ja pārkāpumi izdarīti Internetā vai kā satelīta raidījumu rezultāts, ir jāpiemēro uztveršanas valsts likumi.** Šīs regulas mērķiem **izteiciens** intelektuālā īpašuma tiesības **būtu jāsaprot kā tāds, kas apzīmē** autortiesības **un** saistītās tiesības, *sui generis* tiesības datu bāzu aizsardzībai un industriālā īpašuma tiesības

Pamatojums

*Cenšas noskaidrot izteiciena *lex loci protectionis* nozīmi pārkāpumu gadījumos, kas ir izdarīti Internetā vai pa satelīta raidītājiem, un uzlabot angļu valodas varianta terminoloģiju.*

Grozījums Nr. 12

15. apsvērums

(15) **Līdzīgiem** likumiem ir jābūt paredzētiem, **ja zaudējumi ir radušies nevis delikta, bet citas darbības dēļ,** piemēram, prettiesiskas iedzīvošanās un pārstāvniecības bez pilnvarojuma dēļ.

(15) **Speciāliem** likumiem ir jābūt paredzētiem par **atbildību, kas rodas no** prettiesiskas iedzīvošanās **vai** pārstāvniecības bez pilnvarojuma..

Pamatojums

Ir jāpieņem speciāli likumi par ārpuslīguma atbildību, ko izraisa negodīga iedzīvošanās vai pārstāvniecība bez pilnvarojuma..

Grozījums Nr. 13
19. apsvēruma

(19) Rūpes par Kopienas likumu saskaņu prasa, lai šī regula neierobežotu normas, kas saistītas ar piemērojamo likumu vai ietekmē to, kā arī normas, ko ietver līgumi vai sekundāro tiesību aktu instrumenti, piemēram, konfliktu likumi speciālās lietās, Kopienas izcelsmes primārie obligātie likumi, Kopienas sabiedriskās politikas izņēmumi un iekšējā tirgus īpašie principi. Turklāt šī regula nav domāta, lai radītu vai piemērošanas gadījumā iedarbinātu šķēršļus iekšējā tirgus pienācīgai darbībai, īpaši preču un pakalpojumu brīvai kustībai. *Svītrots*

Pamatojums

Šis apsvēruma ir grozīts un no jauna numurēts kā 5. a apsvēruma.

Grozījums Nr. 14

1. panta 2. punkta d) un e) apakšpunkti

(d) amatpersonu un dalībnieku kā tādu personīgā atbildība par sabiedrības vai firmas, vai citas korporatīvas vai nekorporatīvas organizācijas parādiem un to personu personīgā atbildība, kas ir atbildīgi par grāmatvedības dokumentu likumā noteikto auditēšanu;

(e) ārpuslīguma saistības starp uzticības pārvaldības dibinātājiem, pilnvarotajiem un beneficiāriem;

(d) amatpersonu un dalībnieku kā tādu personīgā atbildība par sabiedrības vai firmas vai citas korporatīvas vai nekorporatīvas organizācijas parādiem un to personu personīgā atbildība, kas ir atbildīgi par grāmatvedības dokumentu likumā noteikto auditēšanu **vis-à-vis ar auditējamo sabiedrību un tās locekļiem;**

(e) ārpuslīguma saistības starp **brīvprātīgi radītas** uzticības pārvaldības dibinātājiem, pilnvarotajiem un beneficiāriem;

Pamatojums

Šī grozījuma pirmā sastāvdaļa atspoguļo bažas, ka varētu tikt piemēroti divi atšķirīgi konfliktu režīmi, piemēram, kad potenciālais sabiedrības pircējs ceļ prasību pret pārdevēja finanšu padomniekiem un sabiedrības auditoriem.

Otrā sastāvdaļa, kas attiecas uz trestiem, ir domāta, lai nodrošinātu lielāku saskaņu ar 1985. gada Hāgas Konvenciju par trestu atzīšanu un izvairītos no grūtībām vai neskaidrības, kas

rodas no tresta izmantošanas vispārējā likuma jurisdikcijā par instrumentu tādu situāciju izskatīšanā kā prettiesiska iedzīvošanās.

Grozījums Nr. 15

. panta 2. punkta a) apakšpunkts (jauns)

2a. Šī regula neierobežo to Eiropas Kopienu institūciju tiesību aktu piemērošanu vai pieņemšanu, kuri:

(a) attiecībā uz atsevišķām lietām nosaka likuma izvēles noteikumus, kas attiecas uz ārpuslīguma saistībām; vai

(b) nosaka noteikumus, kas ir piemērojami neatkarīgi no nacionālā likuma, kas pārvalda izskatāmās ārpuslīguma saistības, pamatojoties uz šo regulu; vai

(c) novērš foruma likuma noteikuma vai noteikumu piemērošanu vai likuma, kas noteikts ar šo regulu; vai

(d) nosaka noteikumus, kas domāti, lai dotu ieguldījumu iekšējā tirgus pienācīgā darbībā tik tālu, cik tos nevar piemērot savienojumā ar privāto starptautisko likumu noteikumiem..

Pamatojums

Ir labāk aplūkot regulas substantīvo darbības loku vienā pantā, kas skaidri nosaka, kur Kopienas likums atceļ privātā starptautiskā likuma noteikumus. Jaunā atkāpe (d) ir domāta, lai ietvertu pašreizējos iekšējā tirgus instrumentus, tādus kā televīzija bez robežām un e-tirdzniecības direktīvas..

Grozījums Nr. 16

1. iedaļa, virsraksts

**LIKUMI, KAS PIEMĒROJAMI
ĀRPUSLĪGUMA SAISTĪBĀM, KAS
RODAS NO DELIKTA VAI
KAITĒJUMA**

***VISPĀRĒJIE* LIKUMI, KAS
PIEMĒROJAMI ĀRPUSLĪGUMA
SAISTĪBĀM, KAS RODAS NO
DELIKTA VAI KAITĒJUMA**

Grozījums Nr. 17
II nodaļas I iedaļas 2. panta a) punkts (jauns)

2. a pants

Izvēles brīvība

1. Puses var vienoties, stājoties līgumattiecībās pēc viņu strīda izcelšanās, vai, ja ir iepriekšējas ciešas komerciālas attiecības ar līgumu, kas noslēgts pirms strīda izcelšanās, iesniegt ārpuslīguma saistības pašu izvēlētam likumam. Izvēlei ir jābūt izteiktai vai demonstrētai ar saprātīgu noteiktību no lietas apstākļiem. Tā nedrīkst ietekmēt trešo pušu tiesības un nedrīkst ierobežot obligāto likumu piemērošanu 12. panta nozīmes ietvaros.

2. Ja visi citi situācijas elementi tajā laikā, kad tiek ciesti zaudējumi vai kaitējumi, atrodas vienā vai vairākās Eiropas Kopienas dalībvalstīs, pušu piemērojamā likuma izvēle nedrīkst atņemt tiesības piemērot Kopienas likuma noteikumus.

Pamatojums

Šķiet, ka ir loģiskāk ievietot iepriekšējo 10. pantu regulas sākumā, jo ir skaidrs, ka, pusēm savstarpēji vienojoties par to, kāds likums piemērojams, ir jāņem vērā pušu nodoms pirms eksogēnu noteikumu piemērošanas, lai noteiktu piemērojamo likumu.

Turklāt šķiet, ka nav iemesla, kādēļ puses, kam ir ciešas komerciālas attiecības, nevarētu vienoties par piemērojamo likumu jebkurai reliktā prasībai, pirms šāda prasība tiek iesniegta. Šķiet, ka nav arī iemesla, kādēļ šādu vienošanos nevarētu noslēgt par intelektuālo īpašumu.

Grozījums Nr. 18
3. pants

1. Ārpuslīguma saistībām piemērojams tās valsts likums, kurā ir nodarīts kaitējums, vai pastāv risks, ka šāds kaitējums varētu tikt nodarīts neatkarīgi no valsts, kurā šis jautājums ir ierosināts un neatkarīgi no valsts, kuru varētu ietekmēt šī kaitējuma netiešās sekas.

1. Ja šie noteikumi nepiedāvā citu risinājumu, ārpuslīguma saistībām kas radušās no civiltiesību vai kādiem citiem pārkāpumiem, ir jāpiemēro tās valsts likums, ar kuru šīs ārpuslīguma saistības ir visciešāk saistītas.

2. **Lai gan**, gadījumos, kad gan par kaitējumu atbildīgā persona, gan arī persona, kurai kaitējums ir nodarīts, likumpārkāpuma veikšanas brīdī, pastāvīgi uzturas vienā valstī, ārpuslīguma saistības jānosaka saskaņā ar šīs valsts likumu.

2. **Lai noteiktu šajā gadījumā piemērojamo likumu, prezumpcija tiks piemērota individuāli vai atsevišķi šādos gadījumos:**

(a) gadījumā, ja atbildīgās personas un personas, kurām nodarīts kāds **zaudējums** vai kaitējums, pastāvīgi uzturas vienā valstī, ārpuslīguma saistības jānosaka saskaņā ar šīs valsts likumu;

(b) **13. panta gadījumā, kad kaitnieciskas rīcības rezultātā tiek iesniegta prasība par nodarīto kaitējumu vai ievainojumu, ārpuslīguma saistības tiks noteiktas saskaņā ar cietušā mītnes valsts likumdošanu;**

(c) **gadījumos, kur tas ir pieņemams, tiks piemēroti tās valsts likumi, kurā tiek nodarīti vislielākie zaudējumi vai kaitējumi, neatkarīgi no tā, kurā valstī ir norisinājusies kaitnieciskā darbība;**

(d) **ciešāka sadarbība starp valstīm var balstīties uz iepriekšējām attiecībām starp pusēm, kā piemēram, uz līgumsaistībām, kas šajā kontekstā ir saistītas ar ārpuslīguma saistībām.**

3. Neņemot vērā **1. un 2. punktu**, kuros ir skaidri noteikts, kuras valsts likums ir jāpiemēro ārpuslīguma saistību gadījumos, **ciešāka sadarbība starp valstīm var balstīties uz iepriekšējām attiecībām starp pusēm, kā, piemēram, uz līgumsaistībām, kas šajā kontekstā ir saistītas ar ārpuslīguma saistībām**

3. Neņemot vērā **2. punktu**, kas skaidri nosaka, kuras valsts likums ir jāpiemēro ārpuslīguma saistību gadījumos, **īpaši, ja ārpuslīguma saistības rodas defektīvu produktu nodarītā kaitējuma rezultātā, varētu tikt piemērots tās valsts vai to valstu likumi, kas iesniedz prasību par ārpuslīguma saistībām, vai tās valsts likumi, kuras tirgum šīs preces ir paredzētas.**

Pamatojums

Skaidrības labad referents ir izvēlējis vienu principu un vairākus pieņēmumus, kas ir izstrādāti ar nolūku palīdzēt tiesām noteikt piemērojamo likumu. Šī pieeja ir izstrādāta, lai dotu tiesām rīcības brīvību izvēlēties piemērotāko risinājumu, lai kompensētu cietušajam nodarīto un, lai sankcijas pusēm būtu samērīgas, kā arī, minimizējot izdevīgākas jurisdikcijas izvēli. Tāpat, tas arī atstāj atkāpšanās ceļu.

Prezumpcijas gadījumi ir šādi: (a)skaidrs: kad cietušais un atbildētājs ir vienas valsts iedzīvotāji, visticamāk, jāpiemēro šīs valsts likums. Prezumpcija (b) attiecas uz satiksmes negadījumiem, piemēram, gadījumos, kad cietušajam ir nodarīts tik liels kaitējums, ka būs nepieciešama medicīniskā palīdzība visu atlikušo mūžu; šādā gadījumā kompensācijas apjoms ir jāaprēķina saskaņā ar cietušā mītnes valsts kritērijiem, nevis tās valsts, kurā nelaiemes gadījums ir noticis. Tādi paši noteikumi būtu piemērojami nelaiemes gadījumos uz kuģiem, kuru apkalpes locekļiem nav nekādu saistību ar valsti, kurā šis kuģis ir reģistrēts. Prezumpcija (c) nodrošina komisijas loci delicti likuma pielietošanu kam Komisija ir devusi priekšroku. Prezumpcija (d) var tikt pielietota gadījumos, kad cietušais un atbildētājs ir iepriekš vienojušies par pielietojamo likumu un atlīdzību. 3.punkts attiecas uz pārējiem gadījumiem un meklē risinājumu, kā rīkoties gadījumos, ja kaitējums radies nekvalitatīvu produktu patērēšanas rezultātā un, ja šie produkti nav bijuši paredzēti izplatīšanai tās valsts tirgū, kurā šis kaitējums ir nodarīts.

Grozījums Nr. 19
4.pants

4.pants

svītrojums

Atbildība par produkta nekaitīgumu

Bez ierobežojumiem attiecībā uz 3.panta (2) un (3) daļu, likumam, kas piemērojams attiecībā uz ārpuslīguma saistību radušos no kaitējuma vai kaitējuma riska, ko radīja brāķa produkcija, ir jābūt tās valsts likumam, kura ir personas, kam radīts kaitējums, pastāvīgā dzīvesvieta, ja ne vien atbildīgā persona var pierādīt, ka produkts bija pārdots tajā valstī bez personas piekrišanas- tādā gadījumā piemērojamajam likumam ir jābūt tās valsts likumam, kurā persona apgalvoja, ka ir atbildīga kā pastāvīgais iedzīvotājs.

Pamatojums

Tiek atzīts, ka atbildība par brāķa produkciju var būt apskatīta 3.panta ietvaros ar grozījumiem.

Grozījums Nr. 20
1A nodaļa, nosaukums (jauns)

1A NODAĻA

ĪPAŠI NOTEIKUMI, KAS ATTIECAS UZ NOTEIKTIEM CIVILTIESĪBU/ LIKUMA PĀRKĀPUMIEM UN ĀRPUSLĪGUMA SAISTĪBĀM

Grozījums Nr. 21

5.pants

5.pants

svītrojums

Negodīga konkurence

1. Likumam, kas piemērojams attiecībā uz ārpuslīguma saistības rašanos no negodīgas konkurences darbības, ir jābūt tās valsts likumam, kurā ir vai ir domājams, ka ir tieši un būtiski skartas konkurētspējīgās attiecības vai patērētāju kopējās intereses.

2. Kur negodīgas konkurences darbība skar vienīgi noteikta konkurenta intereses, ir jāpiemēro 3.panta (2) un (3) daļa.

Pamatojums

Tiek atzīts, ka negodīga konkurence var būt apskatīta 3.panta ietvaros ar grozījumiem. Turklāt, skaidrības trūkuma dēļ attiecībā uz to, kas tiek ietverts jēdzienā “negodīgas konkurences darbības”, referents uzskata, ka šo noteikumu labāk ir izlaist. Un visbeidzot, ja tiek izlemts, ka “negodīgām konkurences darbībām” ir jābūt skaidri noteiktām šajā nolikumā, referents uzskata, ka šādām darbībām ir jābūt noteiktām definīcijas formā.

Grozījums Nr. 22

6.pants

1. Likumam, kas piemērojams attiecībā uz ārpuslīguma saistības rašanos no indivīda privātās dzīves vai personīgo tiesību pārkāpuma, ir jābūt foruma likumam, kur likuma, kas noteikta 3.pantā, piemērošana ir pretēja foruma pamatprincipiem

1. Attiecībā uz likumu, kas piemērojams ārpuslīguma saistībai, kas radusies no indivīda privātās dzīves vai personīgo tiesību pārkāpuma, ir jābūt piemērotam tās valsts likumam, kurā ir vai ir domājams, ka rodas visbūtiskākais zaudējumu vai

attiecībā uz vārda un informācijas brīvību.

2. Likumam, kas piemērojams attiecībā uz atbildes tiesībām vai līdzvērtīgiem pasākumiem, ir jābūt tās valsts likumam, kura ir diktora *vai izdevēja* pastāvīgā dzīvesvieta.

kaitējumu elements vai pamats, bet acīm redzama ciešāka sakarība ar konkrēto valsti var būt uzskatāma par pastāvošu, ņemot vērā tādus apstākļus kā tos, uz kuru valsti publikācija vai pārraide galvenokārt ir vērsta, publikācijas vai pārraides valodu, realizācijas vai auditorijas lielumu dotajā valstī salīdzinājumā kopējo realizācijas vai auditorijas lielumu vai šo apstākļu savienojumu. Šis noteikums Interneta publikācijām ir jāpiemēro pēc analogijas.

2. Likumam, kas piemērojams attiecībā uz atbildes tiesībām vai līdzvērtīgiem pasākumiem *un jebkuriem preventīviem pasākumiem vai tiesas aizliegumiem pret izdevēju vai diktoru, kas attiecas uz publikācijas vai pārraides saturu*, ir jābūt tās valsts likumam, kura ir *izdevēja vai* diktora pastāvīgā dzīvesvieta.

Pamatojums

6.panta labotā versija ir saistīta ar spriedumu lietā C-68/93 Fiona Ševil un citi (Fiona Shevill and Others) [1995] ECR I-415. Šis noteikums ir formulēts, lai ietvertu gadījumus, kad acīm redzami ciešāka saistība tiek uzskatīta par pastāvošu ar galveno publikācijas vai pārraides vietu. Tas radīs likumisko noteiktību izdevējiem un diktoriem un radīs skaidrus noteikumus attiecināmus uz visām publikācijām, pat tām, kas ievietotas Internetā.

2.punkta grozījums, kas attiecas uz obligāto palīdzību ir reālāks, ar noteikumu, ka šādai palīdzībai ir jābūt pieprasītai un ātri piešķirtai, un ar pagaidu raksturu.

Grozījums Nr. 23
6a pants (jauns)

6a pants

Strādnieku protesta streiks

Likumam, kas piemērojams attiecībā uz ārpuslīguma saistību, radušos no strādnieku protesta streika- neizšķirta vai realizēta, ir jābūt tās valsts likumam, kurā darbībai ir jānorisinās vai tā ir norisinājusies.

Grozījums Nr. 24

7.pants

7.pants

svītrojums

Vides pārkāpums

Likumam, kas piemērojams attiecībā uz ārpuslīguma saistību radušos no vides pārkāpuma, ir jābūt noteiktam, piemērojot 3.panta (1) daļu, ja ne vien persona, kas cieš kaitējumu, dod priekšroku pamatot savu prasību uz tās valsts likumu, kurā atgadījās kaitējumu izraisošais notikums.

Pamatojums

Tiek atzīts, ka vides pārkāpumi var būt apskatīti 3.panta ietvaros ar grozījumiem. Turklāt, skaidrības trūkuma dēļ attiecībā uz to, kas tiek ietverts jēdzienā “vides pārkāpumi”, referents atzīst par labāku to precīzi neminēt.

Grozījums Nr. 25
2.nodaļa, VIRSRAKSTS

2.NODAĻA

svītrojums

**NOTEIKUMI, KAS PIEMĒROJAMI
ATTIECĪBĀ UZ ĀRPUSLĪGUMA
SAISTĪBĀM, KAS NAV RADUŠĀS NO
CIVILTIESĪBU VAI LIKUMA
PĀRKĀPUMA**

Pamatojums

Šis virsraksts patlaban ir lieks.

Grozījums Nr. 26
9.pants

9.pants

svītrojums

Piemērojamā likuma noteikšana

1. Ja ārpuslīguma saistība, kas nav radusies no civiltiesību vai likuma pārkāpuma, attiecas uz jau iepriekš pastāvošām attiecībām starp pusēm- tāda, kā līgums, kas cieši saistīts ar

ārpuslīguma saistību- tai jābūt regulētai ar likumu, kas regulē konkrētās attiecības.

2. Bez ierobežojumiem attiecībā uz 1.punktu, kur pusēm ir sava pastāvīgā dzīvesvieta vienā un tajā pašā valstī, kad rodas notikums, izraisot kaitējumu-likumam, kas regulē šo ārpuslīguma saistību, ir jābūt tās valsts likumam.

3. Bez ierobežojumiem attiecībā uz 1. un 2.punktu, ārpuslīguma saistībai, kas rodas no netaisnīgas iedzīvošanās, ir jābūt regulētai ar tās valsts likumu, kur notiek iedzīvošanās.

4. Bez ierobežojumiem attiecībā uz 1. un 2.punktu, piemērojamajam likumam attiecībā uz ārpuslīguma saistību radušos no darbībām veiktām bez atbilstoša pilnvarojuma saistībā ar citas personas lietām, ir jābūt tās valsts likumam, kas labuma guvējam ir pastāvīgā dzīvesvieta neatļautās darbības laikā. Tomēr, kur ārpuslīguma saistība, kas radusies no darbībām veiktām bez atbilstoša pilnvarojuma saistībā ar citas personas lietām, attiecas uz personas fizisko aizsardzību vai noteiktu materiālo īpašumu- piemērojamajam likumam ir jābūt tās valsts likumam, kurā labuma guvējs vai īpašums atradās neatļautās darbības veikšanas laikā.

5. Neievērojot 1.,2.,3. un 4.punktu, kur no visiem lietas apstākļiem ir skaidrs, ka ārpuslīguma saistība ir nepārprotami daudz ciešāk saistīta ar citu valsti- ir jāpiemēro šīs citas valsts likums.

6. Neievērojot šo pantu, visām ārpuslīguma saistībām intelektuālā īpašuma jomā ir jāpiemēro 8.pants.

Pamatojums

Aizstāts ar pantiem 9a un 9b.

Grozījums Nr. 27

9a pants

Netaisnīga iedzīvošanās

1. Ja ārpuslīguma saistība, kas radusies no netaisnīgas iedzīvošanās, attiecas uz jau iepriekš pastāvošām attiecībām starp pusēm- tāda, kā līgums, kas cieši saistīts ar ārpuslīguma saistību- tai jābūt regulētai ar likumu, kas regulē konkrētās attiecības.

2. Kur piemērojamo likumu nevar noteikt, pamatojoties uz 1.punktu, un pusēm ir savas pastāvīgās dzīvesvietas vienā un tajā pašā valstī, kad rodas notikums izraisot netaisnīgo iedzīvošanos- piemērojamajam likumam ir jābūt tās valsts likumam.

3. Kur piemērojamo likumu nevar noteikt, pamatojoties uz 1. un 2.punktu, piemērojamajam likumam ir jābūt tās valsts likumam, kur būtībā radās notikumi izraisot netaisnīgo iedzīvošanos neatkarīgi no valsts, kurā notika iedzīvošanās.

4. Kur no visiem lietas apstākļiem ir skaidrs, ka ārpuslīguma saistība, kas radusies no netaisnīgas iedzīvošanās, ir nepārprotami daudz ciešāk saistīta ar citu valsti nekā norādīts 1.,2. vai 3.punktā- ir jāpiemēro šīs citas valsts likums.

Pamatojums

Šie noteikumi cieši saskan ar pamata noteikumiem par civiltiesiskajiem/ likuma pārkāpumiem. Turklāt, referents nepiekrīt Komisijas sākotnējai idejai, ka piemērojamajam likumam netaisnīgas iedzīvošanās lietās būtu jābūt tās valsts likumam, kur notikusi iedzīvošanās. Vieta, kur notiek iedzīvošanās, var būt pavisam nejauša (piemēram, uz apgādājamo, kur krāpnieks izvēlas atvērt bankas kontu, krāpnieciski tiek pārskaitītas naudas summas).

Grozījums Nr. 28
9b pants (jauns)

9b pants

Negotiorum gestio

1. Ja ārpuslīguma saistība, kas radusies no paveiktajām darbībām bez atbilstoša pilnvarojuma saistībā ar citas personas lietām, attiecas uz jau iepriekš pastāvošām attiecībām starp pusēm- tāda, kā līgums, kas cieši saistīts ar šo ārpuslīguma saistību- tai jābūt regulētai ar likumu, kas regulē konkrētās attiecības.

2. Kur piemērojamo likumu nevar noteikt, pamatojoties uz 1.punktu, un pusēm ir savas pastāvīgās dzīvesvietas vienā un tajā pašā valstī, kad rodas notikums izraisot zaudējumus vai kaitējumus- piemērojamajam likumam ir jābūt tās valsts likumam.

3. Kur piemērojamo likumu nevar noteikt, pamatojoties uz 1. un 2.punktu, piemērojamajam likumam ir jābūt tās valsts likumam, kur norisinājās darbība.

4. Kur no visiem lietas apstākļiem ir skaidrs, ka ārpuslīguma saistība, kas radusies no darbībām veiktām bez atbilstoša pilnvarojuma saistībā ar citas personas lietām, ir nepārprotami daudz ciešāk saistīta ar citu valsti nekā norādīts 1.,2. vai 3.punktā- ir jāpiemēro šīs citas valsts likums.

Pamatojums

Šie noteikumi cieši saskan ar pamata noteikumiem par civiltiesiskajiem/ likuma pārkāpumiem.

Grozījums Nr. 29
10.pants

10.pants

svītrojums

Izvēles brīvība

1. Puses drīkst vienoties saskaņā ar vienošanos, kurā tās iesaistījās pēc viņu strīda izcelšanās, pakļauties tām ārpuslīguma saistībām par viņu izvēlēto

likumu, uz kurām neattiecas 8.pants. Izvēlei ir jābūt paustai vai uzskatāmi parādītai ar lietas apstākļu pamatotu ticamību. Tas nedrīkst skart trešo pušu tiesības.

2. Ja visas citas notikuma sastāvdaļas laikā, kad ir ciesti zaudējumi, atrodas citā valstī nevis tajā, kuras likums ir bijis izvēlēts, tad pušu izvēlei jābūt bez ierobežojumiem attiecībā uz tās valsts likuma noteikumu piemērošanu, no kuras nevar atkāpties saskaņā ar līgumu.

3. Pušu piemērojamā likuma izvēle neizslēdz Kopienas likuma prasību piemērošanu, kur citas notikuma sastāvdaļas atradās vienā no Eiropas Kopienas dalībvalstīm laikā, kad tika ciesti zaudējumi.

Pamatojums

Ietverts jaunā pantā- 2a.

Grozījums Nr. 30
11.panta a) daļa

a) **noteikumi** un atbildības apmērs, ieskaitot to personu noteikšanu, **kuras ir atbildīgas par sevis veiktajām darbībām**;

a) **pamats** un atbildības apmērs, ieskaitot to personu noteikšanu, **kuru darbības rada atbildību**;

Pamatojums

Pielāgo angļu tulkojuma tekstu, lai ieviestu tā atbilstību tulkojuma tekstiem citās valodās un salīdzina teksta redakciju ar pastāvošajām starptautisko privāttiesību konvencijām.

Grozījums Nr. 31
12. pants

1. **Kur noteiktas trešās valsts likums ir piemērojams, pamatojoties uz šo nolikumu, nozīme var tikt piešķirta citās valsts obligātajiem noteikumiem, ar kuru notikums ir cieši saistīts, ar nosacījumu**

1. **Šajā nolikumā nekas neierobežo foruma likuma noteikumus, kur tie ir obligāti, neatkarīgi no citāda veida likuma piemērošanas ārpustlīguma saistībai.**

ciktāl iekšēji, saskaņā ar pēdējās valsts likumu, šiem noteikumiem jābūt piemērotiem, neskatoties uz to, kāds likums piemērojams ārpuslīguma saistībai. Izvērtējot, vai piešķirt nozīmi šiem obligātajiem noteikumiem, ir jāpievērš uzmanība to būtībai un mērķim, un to piemērošanas vai nepiemērošanas sekām.

2. Šajā nolikumā nekas neierobežo foruma likuma noteikumus, kur tie ir obligāti, neatkarīgi no citāda veida likuma piemērošanas ārpuslīguma saistībai.

2. Kur noteiktas valsts likums ir piemērojams, pamatojoties uz šo nolikumu, nozīme var tikt piešķirta citas valsts obligātajiem noteikumiem, ar kuru notikums ir cieši saistīts, ar nosacījumu ciktāl iekšēji, saskaņā ar pēdējās valsts likumu, šiem noteikumiem jābūt piemērotiem, neskatoties uz to, kāds likums piemērojams ārpuslīguma saistībai. Izvērtējot, vai piešķirt nozīmi šiem obligātajiem noteikumiem, ir jāpievērš uzmanība to būtībai un mērķim, un to piemērošanas vai nepiemērošanas sekām.

Pamatojums

Jaunā punktu kārtība šķiet loģiskāka. Angļu tekstā veikti labojumi, lai tas saskanētu ar tulkojumu citās valodās.

Grozījums Nr. 32 14.pants

Personas tiesības, kurai nodarīti zaudējumi, veikt tiešus pasākumus pret tās atbildīgo apdrošinātāju nosaka likums, kas piemērojams ārpuslīguma saistībām, ja vien persona, kurai nodarīti zaudējumi, neatzīst par labāku pamatot savas prasības ar likumu, kas piemērojams apdrošināšanas līgumam.

Personas tiesības, kurai nodarīti zaudējumi, veikt tiešus pasākumus pret tās atbildīgo apdrošinātāju nosaka likums, kas piemērojams ārpuslīguma saistībām, ja vien persona, kurai nodarīti zaudējumi, neatzīst par labāku pamatot savas prasības ar likumu, kas piemērojams apdrošināšanas līgumam, **ja vien šādu iespēju kāds no likumiem nosaka**

Pamatojums

Skaidrojums, ko pieprasa apdrošināšanas sabiedrība.

Grozījums Nr. 33
17.pants, 3.punkts (jauns)

3. Neskatoties uz 1. un 2.punktu, šī nolikuma noteikumi nav piemērojami pierādījumiem un procedūrai.

Pamatojums

Šis grozījums atbilst Romas Konvencijas apakšpunktam 1(2)(h) par likumu, kas piemērojams līgumsaistībām.

Grozījums Nr. 34
22.pants

Jebkuras valsts likumu noteikumu piemērošanu, ko nosaka šis nolikums, var noraidīt tikai gadījumā, kad šāda piemērošana ir nepārprotami nesaderīga ar foruma sabiedrisko politiku ("*ordre public*").

1. Jebkuras valsts likumu noteikumu piemērošanu, ko nosaka šis nolikums, var noraidīt tikai gadījumā, kad šāda piemērošana ir nepārprotami nesaderīga ar foruma sabiedrisko politiku ("*ordre public*").

1a. *Ja šāda piemērošana pārkāpj pamattiesības un brīvību, kā tas ir noteikts Eiropas Cilvēktiesību Konvencijā, nacionālajos konstitucionālajos noteikumos un starptautiskajā cilvēktiesību likumā, jebkuras valsts likumu noteikumu piemērošanu, ko nosaka šis nolikums, var noraidīt un/vai piemērot foruma likumus.*

1b. *Turklāt, šinī nolikumā noteikto noteikumu piemērošanas neievērošana, kā darbības rezultātā nodarīto zaudējumu atlīdzināšana netiek veikta, kā, piemēram, papildatlīdzība par zaudējumiem kā brīdinājums vai sodošu zaudējumu atlīdzināšanas piešķiršana, var tikt uzskatīta par pretrunīgu foruma sabiedriskajai politikai ("*ordre public*").*

Pamatojums

Jaunā otrā punkta nolūks ir sabiedriskās politikas nozīmes skaidrojums Kopienas līmenī.

Jaunais trešais punkts ir pievienots tāpēc, ka ir paredzēts ieviest jaunu "Kopienas sabiedrības politikas" jēdzienu ārpus šī nolikuma darbības sfēras un novērst papildatlīdzību par zaudējumiem kā brīdinājumu vai sodošu zaudējumu atlīdzināšanas piešķiršanu, kā Komisija ierosinājusi 24.punktā. Referents apzinās, ka šādu zaudējumu atlīdzināšanas pastāvēšana var kalpot par stimulu izdevīgākas jurisdikcijas izvēlei, un tāpēc ir ietvēris jaunajā pārstrādātajā pantā Komisijas saistības izskatīt visu zaudējumu atlīdzināšanas jautājumu šinī kontekstā, kad tas pārskata nolikuma piemērošanu.

Grozījums Nr. 35

23.pants

23.pants

svītrojums

Saistība ar citiem Kopienas likuma noteikumiem

1. šis nolikums nemazinās noteikumu piemērošanu, kas ietverti Eiropas Kopienu dibināšanas līgumos vai Eiropas Kopienu organizāciju lēmumos, kuri:

– attiecībā uz īpašiem jautājumiem, izstrādā atlases likumu noteikumus attiecībā uz ārpuslīguma saistībām; vai

– izstrādā likumus, kuri piemērojami neatkarīgi no nacionālā likuma, kas nosaka ārpuslīguma saistības, pamatojoties uz šo nolikumu; vai

– novērš foruma likuma vai šinī nolikumā norādītā likuma noteikuma vai noteikumu piemērošanu.

2. šis nolikums nemazinās to Kopienas dokumentu piemērošanu, kuri attiecas uz īpašiem jautājumiem un jomām, ko saskaņo šie dokumenti, kuri pakļauj pakalpojumu vai preču piegādi tās dalībvalsts likumiem, kurā pakalpojuma sniedzējs ir dibināts, un saskaņotajā jomā pieļauj brīvības ierobežojumus, lai nodrošinātu ar citas dalībvalsts izcelsmes pakalpojumiem vai precēm tikai

ierobežotos apstākļos.

Pamatojums

Atbilstoši noteikumi ir ievietoti 1.panta 2.a apakšpunktā.

Grozījums Nr. 36
24.pants

24.pants

svītrojums

Nekompensējamie zaudējumi

Likuma noteikuma piemērošana, kas norādīts šinī nolikumā, kura nolūks ir nekompensējamu zaudējumu, kā papildatlīdzība par zaudējumiem kā brīdinājums vai sodošu zaudējumu atlīdzināšanas piešķiršana, ir uzskatāma par pretrunīgu Kopienas sabiedriskajai politikai.

Pamatojums

Tā kā referentei ir simpātijas pret šo noteikumu, viņa ir iesniegusi pievienošanai 22.panta grozītu variantu.

Grozījums Nr. 37
25.pants

Šī nolikuma pieņemšanas gadījumā nemazināsies iekšējo konvenciju, kuru puses ir dalībvalstis, piemērošana; šis nolikums, saistībā ar īpašiem jautājumiem, izstrādā likuma noteikumus konflikta novēršanai attiecībā uz ārpuslīguma saistībām.

I. Šī nolikuma pieņemšanas gadījumā nemazināsies iekšējo konvenciju, kuru puses ir dalībvalstis, piemērošana; šis nolikums, saistībā ar īpašiem jautājumiem, izstrādā likuma noteikumus konflikta novēršanai attiecībā uz ārpuslīguma saistībām.

1a. Taču gadījumā, kad visi situācijai atbilstošie elementi zaudējumu nodarīšanas laikā ir atrodami vienā vai vairākās Eiropas Kopienas dalībvalstīs, šī nolikuma likumi dominē pār 1971.gada 4.maija Hāgas Konvencijas likuma noteikumiem, kas piemērojami ceļu satiksmes negadījumos, un pār 1973.gada 2.oktobra Hāgas Konvencijas likumu, kas piemērojams atbildībai par ražoto

produktu.

1b. Šī nolikuma noteikumi dominē arī pār starptautisko konvenciju noteikumiem, kas noslēgtas starp divām vai vairākām dalībvalstīm, ja vien šie nosacījumi nav uzskaitīti 1.pielikumā.

Pamatojums

Visas dalībvalstis nav ratificējušas atbilstošās Hāgas Konvencijas, un, turklāt, nolikums apskata satiksmes negadījumus un atbildību par ražoto produktu. Ņemot vērā Hāgas Konvencijas kritiku par satiksmes negadījumiem, jūsu referents uzskata, ka Komisijai jāapsver Kopienas likumdošanas ierosināšana (skatīt ierosināto jauno 26.a apakšpunktu)

Grozījums Nr. 38
26 a pants (jauns)

26a pants

Apskats

Ne vēlāk kā ...* , Komisijai jāiesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas ekonomiskajai un sociālajai komitejai ziņojums par šī nolikuma piemērošanu un, ja nepieciešams, iesniegs turpmākus priekšlikumus tā adaptēšanai.

Gatavojot šo ziņojumu, Komisijai jāpievērš īpaša uzmanība veidam, kādā citu valstu tiesības tiek aplūkotas dažādās jurisdikcijās, un kā tiek aplūkots zaudējumu atlīdzināšanas jautājums konkrētās jurisdikcijās, tai skaitā papildatlīdzība par zaudējumiem kā brīdinājums vai sodošu zaudējumu atlīdzināšanas iespēja.

Tai arī jāizvērtē, vai Kopienas likumdošanai jāierosina konkrēts likums, kas apskata ceļu satiksmes negadījumus.

Ziņojumam jāietver analītiska izpēte par apjomu, kādā dalībvalstu tiesas piemēro praksē citu valstu tiesības; tai skaitā ieteikumus, kas attiecas uz kopējas pieejas vēlamību citu valstu tiesību piemērošanā.

* Trīs gadus pēc šī nolikuma pieņemšanas

datuma.

Pamatojums

Referents uzskata, ka šādi apskata noteikumi ir gan vēlami, gan nepieciešami.

PAMATOJUMA IZKLĀSTS

Piedāvāto regulas priekšlikuma grozījumu nolūks ir vienkāršot sākotnējo priekšlikumu, ieviešot vispārēju koncepciju noteikumiem, kas nosaka valsti, kuras likumi piemērojami kaitējumiem un neatļautām darbībām. Referente norāda, ka vispareizāk būtu vispirms apsvērt, vai puses ir vienojušās par valsti, kuras likumi būtu piemērojami (2. panta a) apakšpunkts). Viņa tiešām neredz nevienu iemeslu, kādēļ pusēm nevarētu būt iespēja vienoties un izvēlēties valsti, kuras likumiem pakļaut ārpuslīguma saistības, pirms un nevis pēc strīda izcelšanās gadījumos, kad starp pusēm jau pastāv vienlīdzīgas darījumu attiecības. Viņa ir arī paredzējusi iespēju, ka šāda vienošanās tiek slēgta par strīdiem, kas attiecas uz intelektuālā īpašuma tiesībām.

Citos gadījumos tiesām būtu jāpiemēro princips, kas izklāstīts 3. panta 1) apakšpunktā. Lai tām palīdzētu pieņemt lēmumu, 3. panta 2. apakšpunktā ir izklāstītas vairākas individuāli vai atsevišķi piemērojamas prezumpcijas (lai atļautu *dépeçage* – atšķirīga rakstura tiesību normu piemērošanu dažādiem lietas apstākļiem atkarībā no pušu gribas izpausmes). Šo prezumpciju pamatā ir sekojoši apsvērumi: a) gadījumos, kad cietušais un pārkāpējs ir vienas valsts rezidenti, visticamākāk būtu, ja tiktu piemēroti šīs valsts likumi, b) lemjot par zaudējumu atlīdzību miesas bojājumu gadījumos (piemēram, satiksmes negadījumu rezultātā), taisnīgi būtu vadīties pēc cietušā mītnes zemes mērogiem un nevis pēc tās zemes, kurā noticis negadījums. c) Prezumpcija paredz *lex loci delicti commissi*, kam priekšroku deva Komisija. d) Prezumpcija var noderēt gadījumos, kad starp cietušo un pārkāpēju jau pastāv attiecības un kad tie varētu pamatoti uzskatīt, ka tās valsts likumi, kuri ir jāpiemēro attiecībā uz šīm attiecībām, būtu jāpiemēro arī attiecībā uz jebkuru neatļautu darbību vai bezdarbību saistībā ar šīm attiecībām. 3. panta 3. apakšpunkts attiecas uz pārējiem gadījumiem, kā arī ar to tiek mēģināts risināt gadījumus, kas attiecas uz bojātām precēm, kad attiecīgās preces nav bijis paredzēts izplatīt valstī, kurā noticis kaitējums.

Daudzu gadījumu sarežģītība saistās ar to, ka piemērotāka ir elastīga sistēma, nevis strikti noteikumi katrai ārpuslīguma attiecību klasei. Nelielas faktu atšķirības lietu apstākļos var ievērojami mainīt pušu izredzes un attiecīgos politiskas dabas apsvērumus. Referente ir tomēr paredzējusi īpašus noteikumus par neslavas celšanu un kaitējumiem saistībā ar darba strīdiem, vienlaicīgi svītrojot speciālus noteikumus par bojātām precēm, negodīgu konkurenci un vides pārkāpumiem.

Attiecībā uz privātās dzīves un personības tiesību pārkāpumiem, referente uzskata, ka principā būtu jāpiemēro *lex loci delicti commissi*, tomēr tiesai būtu arī jāņem vērā, ka pastāv daudz lielāka saistība ar valsti, kurā notikusi publikācija vai raidījums, ņemot vērā katras Dalībvalsts pārdošanas apjomus, auditorijas skaitu, utt. Saskaņā ar Briseles 1. Konvenciju par spriedumu atzīšanu un izpildīšanu tiesa var ņemt vērā arī auditoriju, uz kuru publikācija vai raidījums tika galvenokārt vērsts. Ņemot vērā, ka ir iekļautas arī Interneta publikācijas, būs iespējams izvairīties no situācijas, kad uz vienu un to pašu publikāciju attiecas dažādi noteikumi atkarībā no tā, vai tā ir veikta tiešsaistē vai nē. Referente uzskata, ka tādējādi varētu nodrošināt lielāku juridisko noteiktību.

Attiecībā uz citām ārpuslīguma saistībām referente vienkāršības labad ir paredzējusi divus

atsevišķus pantus nepamatotas iedzīvošanās un vietniecības bez pilnvarojuma gadījumiem.

Referente apzinās, ka viņas pieeja atšķiras no tradicionālajām starptautiskajām konvencijām starptautisko privāto tiesību jomā, bet norāda, ka tiesiskais instruments, kas tiek gatavots, ir daļa no Kopienas tiesību aktiem, un tādēļ tam jāatbilst dažādām prasībām. Pretstatā iepriekšējiem instrumentiem, kuros Kopiena pārņēma kādu pastāvošu starptautisko konvenciju privāto tiesību jomā, šajā gadījumā nebija iepriekšējas konvencijas, tāpēc paveras unikāla iespēja izstrādāt tiesību normas tieši Kopienas kontekstā. Referente it sevišķi rūpējās par to, lai šī regula varētu būt savietojama ar Iekšējā tirgus tiesību aktiem un lai tā veicinātu, nevis kavētu normālu Iekšējā tirgus funkcionēšanu. Īpaša uzmanība tika pievērsta Regulas attiecībām ar televīziju bez robežām un e-komercijas direktīvām. Referentei šķita ļoti svarīgi piedāvāt visaptverošu un principiālu pieeju, kas padarītu liekus izņēmumus un speciālos režīmus, tā kā tie tikai padara mūsu likumdošanu sarežģītāku un nepārredzamāku.

Uzmanība tika pievērsta arī sabiedriskajai kārtībai. Referente uzskata, ka ir svarīgi skaidri parādīt, ka pastāv Kopienas sabiedriskās kārtības aizmetņi, kā to atspoguļo ECT, Pamattiesību harta, valstu konstitūcijas un starptautiskās humanitārās tiesības. Atsauces uz starptautiskajām humanitārajām tiesībām ir pievienotas ar nolūku, lai tiesām nevajadzētu piemērot kādas pie Kopienas nepiederīgas valsts tiesību aktus, kas būtu pretrunā ar Eiropas vērtību sistēmu.

Referente tāpat ir skaidri norādījusi, ka atbilstoši tradicionālajām privāto starptautisko tiesību normām pierādījumu un procesuālie noteikumi ir ārpus šīs Regulas darbības jomas.

Beidzot *ordre public* (sabiedriskās kārtības) noteikumi tika papildināti, tajos iekļaujot arī zaudējumus ar sodīšanas raksturu, jo referente uzskata, ka nav tiesiski iespējams šāda veida instrumentā iestrādāt tiesību normas, kas aizliegtu šādu zaudējumu piespriešanu. Viņa tomēr ir pievienojusi pārskata pantu, kas uzdod Komisijai trīs gadus pēc Regulas pieņemšanas apsvērt šāda veida zaudējumu jautājumu un to iespaidu attiecībā uz izdevīgākas jurisdikcijas izvēli.

Ņemot vērā neapmierinātību, kāda izskanēja attiecībā uz Hāgas Konvenciju par ceļu satiksmes negadījumiem, referente liek priekšā lūgt Komisiju apsvērt, vai šajā jomā nevajadzētu piedāvāt Kopienas instrumentu. Līdz tam ceļu satiksmes negadījumu jomā vajadzētu pilnīgi pietikt ar šo Regulu.

Citai būtiskai šī pārskata sastāvdaļai vajadzētu būt jautājumam par to, kā valstu tiesas strādā, praksē piemērojot un izmantojot ārzemju tiesību aktus – ir nepieciešams vairāk datu, lai varētu nodrošināt to, ka pastāv vienlīdzīga attieksme attiecībā pret valsts tiesībām un lai tādējādi vairotu uzticību ārzemju likumu izmantošanai valstu tiesās un arī šādi mazinātu vēlmi pēc izdevīgākas jurisdikcijas izveles.

Referente vēlas uzsvērt, ka šo regulu vajadzētu uztvert gan kā apstiprinājumu Dalībvalstu atšķirīgajām privāto tiesību jomas tiesiskajām tradīcijām, kas ir veidojušās atbilstoši katras valsts īpašajiem vēsturiskajiem, kultūras un sabiedriskajiem apstākļiem, gan kā skaidru norādījumu par to, kā Kopienas līmenī ņemt vērā šīs atšķirīgās tradīcijas gadījumos, kad parādās pretrunas, vienlaicīgi ievērojot pareizu līdzsvaru ar vispārējā Kopienas līmeņa tiesiskās kārtības prioritātēm. Nobeigumā referente vēlētos atzīmēt, ka šai Regulai vajadzētu veicināt to, lai tiktu stiprināti Kopienas principi attiecībā uz savstarpēju atzīšanu un uzticību

starp tiesām.